

ŠKOLNÍ DRUŽINY

**Základní škola a Mateřská škola
Bujanov, příspěvková organizace**

ZAMYŠLENÍ

„Musíme respektovat rozdíly mezi lidmi v jejich temperamentech a schopnostech, to, že člověk je aktivní tvořivá bytost. Není sice možné každé dítě všemu naučit, ale je možné zajistit mu porozumění a náležité výchovné vedení. Není možné učinit každé dítě nadprůměrné vzděláním, ale je možno dát mu předpoklady, aby mohlo uplatnit své záliby a schopnosti, což bude nejspolehlivější základnou vývoje osobnosti. Je především v moci rodičů, učitelů a vychovatelů, aby naučili dítě nejen logicky myslet, jednat a tvořit, ale i šťastně žít.“

Zdeněk Matějček

Obsah ŠVP ŠD

- 1) Základní údaje
- 2) Podmínky přijímání a ukončování vzdělávání
- 3) Podmínky pro vzdělávání účastníků se ŠVP
- 4) Materiální a ekonomické podmínky
- 5) Personální podmínky
- 6) Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví
- 7) Konkrétní cíle vzdělávání
- 8) Délka a formy vzdělávání
- 9) Obsah a časový plán vzdělávání

1. Základní údaje

Název školy:

Základní škola a Mateřská škola Bujanov, příspěvková organizace

Adresa školy:

Bujanov 20, PSČ 382 41

IČO: 866 522 31, IZO:

Ředitel školy:

Mgr. Olga Floriánová

Koordinátor ŠVP

Alena Keményová

Kontakty:

Telefon: 797 997 951

e-mail: zs.bujanov@seznam.cz

www stránky: www.zs.bujanov.cz

Zřizovatel:

Obec Bujanov, PSČ 382 41

2) Podmínky přijímání a ukončování vzdělávání

2.1 Ve školní družině je vychovatelka, která zajišťuje přihlašování a odhlašování žáků, vybírání poplatků, předávání informací rodičům, vyřizování námětů a stížností.

2.2 O přijetí účastníka k činnosti družiny ve formě pravidelné výchovné, vzdělávací a zájmovou činnosti, táborové činnosti a další podobné činností spojenou s pobytem mimo školu se rozhoduje na základě písemné přihlášky. Součástí přihlášky k pravidelné výchovné, vzdělávací a zájmové činnosti je písemné sdělení zákonných zástupců účastníka o rozsahu docházky a způsobu odchodu účastníka z družiny.

2.3.Ukončování vzdělávání v ŠD

Ředitelka školy může po předchozím upozornění rozhodnout o ukončení vzdělávání v ŠD, jestliže:

- a) se účastník bez omluvy zákonného zástupce opakovaně neúčastní předškolního vzdělávání
- b) zákonný zástupce závažným způsobem opakovaně narušuje provoz ŠD a jednání k nápravě byla bezúspěšná
- c) zákonný zástupce opakovaně neuhradí úplatu za vzdělání v ŠD nebo si ve stanoveném termínu a nedohodne s ředitelem jiný termín úhrady

Ředitelka školy při ukončení docházky přihlédne k sociální a výchovné situaci rodiny a zájmu dítěte.

3. Podmínky pro vzdělávání žáků se SVP

Protože vzdělávací program naší školy je zaměřen na rozvoj každého žáka podle hesla: „Účelem vzdělávání není pouze vědět, ale především umět používat“, snažíme se všem dětem bez rozdílu věnovat patřičnou péči.

Účastníkem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními, potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tito účastníci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona, realizuje je škola nebo školské zařízení (např. školní družina).

Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola nebo školské zařízení i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory (PLPP). Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením ŠPZ.

Když plánujeme a realizujeme vzdělávání účastníků s přiznanými podpůrnými opatřeními, máme na zřeteli fakt, že se účastníci ve svých individuálních vzdělávacích potřebách a možnostech liší. Účelem je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého z nich s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti.

4. Materiální a ekonomické podmínky

Školní družina má samostatnou místnost v budově Mateřské školy Bujanov. Též využívá malou místnost určenou pro počítač a školní tělocvičnu. Herna je vybavena repasovaným nábytkem, velice účelným, novými stoly a židlemi. Herna je dostatečně vybavena hračkami, ale i pomůckami pro různé činnosti. Při příznivém počasí ŠD využívá i školní zahrádku s pískovištěm a obecní hřiště. Výzdoba se přizpůsobuje ročnímu období, svátkům a tradicím. Na úklidu a ukládání hraček, péče o ně, úklidu pomůcek se podílí děti společně s vychovatelkou.

Účastníci se převlékají do vhodného a pohodlného oblečení, které si mohou v malé šatně nechávat, nemusí je odnášet domů.

Všichni zaměstnanci školy vytváří účastníkům příznivé podmínky a prostředí, aby se i po vyučování cítili spokojeně, jistě, bezpečně a aby se jim líbilo a byly zde rády. Všichni účastníci mají stejná práva, ale i stejné povinnosti. Osobní svoboda a volnost účastníků je respektována, vyplývající z řádu, chování a norem, které jsou stanoveny pro školní družinu. Převažuje pozitivní hodnocení, pochvala a povzbuzení. Podporuje se pracovat samostatně, iniciativě se meze nekladou, ale též vzájemná spolupráce, podpora a pomoc druhým je vždy kladně hodnocena a odměněna pochvalou. Společná díla a projekty jsou vždy velmi zdařilá. Účastníci jsou seznámeni s jasnými pravidly chování ve skupině, tak aby panovala ve školní

družině atmosféra důvěry, porozumění, soužití a kamarádství. Je zamezeno jakýmkoli projevům šikany.

5) Personální podmínky

Vychovatelka ŠD Alena Keményová je absolventka Střední pedagogické školy v Prachaticích – obor vychovatelství – specializace tělesná výchova.

6. Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví

1. Za bezpečnost účastníků v ŠD odpovídá po celou dobu pedagogický pracovník školy, a to od převzetí účastníků od učitele až do doby ukončení pobytu v ŠD.

2. Bezpečnost účastníků při pobytu venku je zajištěna takto:

vychovatelka chodí s účastníky sama, ale nosí s sebou mobilní telefon.

3. Vychovatelka může při specifických činnostech, nebo při pobytu účastníků v prostředí náročném na bezpečnost určit další zletilou osobu k zajištění jejich bezpečnosti (po dohodě s ředitelkou školy).

4. Podávání léků účastníkům pedagogickým personálem je zakázáno. Pokud účastník musí v době pobytu v ŠD dostat lék, předloží zákonný zástupce potvrzení lékaře o jeho nutnosti podání. Potvrzení od lékaře není požadováno pouze v případě podání léku na nevolnost, který bezprostředně souvisí s cestováním dopravním prostředkem

7. Konkrétní cíle vzdělávání

CÍLE – vycházejí z obecných cílů vzdělávací soustavy § 2 odst. 2 Školského zákona, navazující na cíle, stanovené školním ŠVP vlastní ZŠ.

- 1) Probouzet v účastníkovi kladný přístup ke škole, ke vzdělávání, naučit jej rozlišovat čas práce a čas odpočinku a relaxace. Rozvíjet jeho osobní přístup k získávání nových vědomostí pro jeho osobní všeobecný rozhled – umožnit osvojit si strategie učení a motivovat pro celoživotní učení, podněcovat k tvořivému myšlení, logickému uvažování a řešení problémů, pomáhat rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi.

- 2) Výrazně motivovat nabízené zájmové činnosti a rozvíjet praktické dovednosti v zájmových činnostech, naučit vztahu k vlastnoručně vytvořenému výkresu, výrobku či naučené písni, využít dětské zvědavosti k samotnému myšlení a tvoření vlastních prací, naučit uvědomění si vlastní práce a citu k vytvořené věci, zhodnotit svou činnost a uvědomit si sebe, svůj čas na práci a odpočinek, své chování a své postoje (psychohygiena).
- 3) Naučit účastníka správným zásadám chování ke spolužákům a vrstevníkům
 - oslovování a zdavení, žádost o pomoc ve škole nebo při práci, nevyvolávat konfliktní situace, pomoc staršího mladšímu při činnostech
 - samostatné řešení problému, vytvoření postoje k problému
 - rozvíjet kamarádství, rozpoznání lidí ve třídě, skupině, družině
 - vést ke komunikaci
 - rozvíjet schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých
 - vést k toleranci ke spolužákům bez předsudků o společenských vrstvách a majetku
- 4) Naučit účastníka správnému chování k pedagogům, občanům obce a ostatním dospělým
 - oslovování a zdavení a poznat rozdíl od zdavení známých a kamarádů, žádost o pomoc ve škole při doučování, zdavení a pomoci straším občanům v obci – setkávání se při obědích, vystoupeních, besídkách atd.
 - oslovování a etika při jednání s příchozími do školy, zajištění formou besed, rozpoznání špatného člověka, předcházení a prevence před vlastním ohrožením, využití preventivního programu šikany formou socializačních her a Kruhu pravdy a pohody
 - vést k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, ke kultuře a hodnotám
 - vytvářet potřebu projevu pozitivních citů, rozvíjet vnímavost a citové vztahy k lidem
- 5) Vést účastníka aktivně ke vztahu k vlastnímu zdraví, zdravému prostředí ve společnosti a přírodě
 - učit účastníky aktivně chránit zdraví a být za ně zodpovědný
 - účastnit se školního programu v oblasti environmentální výchovy
 - vysvětlovat neznalé či nepochopené pojmy (ekologie apod.)
 - využívat vycházek a výletů do okolí k monitoringu skládek, hledání zdravého prostředí pro živočichy a rostliny
 - poskytovat možnost zúčastnit se lyžařského kurzu a výletu na kolech, které pořádá škola, děti k účasti motivovat

8. Délka a formy vzdělávání

Délka vzdělávání ve školní družině je dána věkovou kategorií žáků naší školy, tj. především prvního stupně ZŠ.

Formy vzdělávání školní družiny

Výchovné působení vychovatelky vychází z požadavků pedagogiky volného času

(ovlivňování volného času, nabídka alternativních aktivit, nabídka pomůcek, her, podstatný je požadavek dobrovolnosti, aktivity, požadavek seberealizace, zajímavosti, pestrosti a přitažlivosti), jedná se o:

- pravidelnou výchovu, vzdělávací a zájmovou činnost
- individuální práce s nadanými dětmi nebo s dětmi se speciálními vzdělávacími potřebami
- využití nabídky spontánních činností

Činnosti ve školní družině se dělí na:

- zájmové činnosti
- rekreační činnosti
- odpočinkové činnosti

9. Obsah a časový plán vzdělávání

Estetická – výtvarná, hudební, literární

Dopravní činnost

Pracovně – technická

Sportovní a turistická

Veřejně – prospěšná

Přírodovědná činnost

Odpočinkové a relaxační činnosti

Odpočinek a hry s hračkami na koberci

Poslech četby – vychovatelka, nebo poslech pohádek MC, CD s odpočinkem

Pobyty na školní zahradě, v přírodě

Sebeobslužné činnosti

Příprava na vyučování

Obsah vzdělávání školní družiny se zaměřuje na tyto oblasti:

- Výchova ke zdravému životnímu stylu
- Posilování komunikačních dovedností
- Odpovědnost za své chování

- Ovládnání negativních citových reakcí
- Poznání sebe samého a uplatnění se ve skupině
- Formování životních postojů
- Nacházení nových vazeb a souvztažnosti mezi již získanými poznatky z vyučování

Výchova ke zdravému životnímu stylu

- výchova k odpovědnosti za svou osobu a zdraví
- výchova ke správným stravovacím návykům, pitný režim
- dodržování osobní hygieny
- rozvoj pohybové činnosti (těl. chvílky, pohybové hry v přírodě a tělocvičně)
- rozvíjení citové stránky osobnosti, citové vazby

Posilování komunikačních dovedností (Člověk ve společnosti)

- kultivace slovního i mimoslovního projevu
- rozvíjení slovní zásoby
- schopnost vyjádřit se a naslouchat
- uplatnění se v kolektivu
- tolerance, ohleduplnost a otevřená komunikace

Odpovědnost za své chování

- řešení různých situací
- pěstování potřebných a žádoucích vědomostí, dovedností a postojů
- důvěryhodnost, pravdomluvnost a morální kvality
- posilování schopnosti objektivně hodnotit své jednání a přijímat důsledky svého chování

Ovládnání negativních citových reakcí

- vypořádání se se stresem
- řešení životních situací
- vyrovnávání se s nedostatky a neúspěchy

Poznání sebe samého a uplatnění se ve skupině (Člověk jako jedinec)

- kladným hodnocením zvyšovat sebevědomí
- posilování pozitivního myšlení
- objektivní hodnocení činnosti každého člena
- vytváření vlastní bezpečné sociální skupiny
- temperament, postoje, hodnoty, formování životních postojů
- vytváření společensky žádoucích hodnot

- vytváření základů právního vědomí
- úcta, porozumění, tolerance
- schopnost a ochota pomoci
- vytvoření vlastního sebevědomí
- posilování schopnosti nepodléhat negativním vlivům
- prevence sociálně patologických jevů - drogy, alkohol, kouření
- delikvence
- virtuální drogy
- šikanování, vandalismus, násilné chování
- rasismus
- podobnost a odlišnost lidí
- rozdíly v prožívání, v myšlení a v jednání

Nacházení nových vazeb a souvztažnosti mezi již získanými poznatky z vyučování

- možnost vzájemného doplňování školního vyučování a výchovně-vzdělávací práce školní družiny
- tohoto cíle dosahovat specifickými, od školního vyučování výrazně odlišnými prostředky
- přinášet nové podněty, obohacovat poznatky

Časový plán vzdělávání

Září – Jsme jedna skupina – školní družina

Privítání účastníků ve ŠD, seznámení s režimem a řádem ŠD, orientace v budově MŠ (školní jídelna, ŠD, MŠ)

Vymezení pravidel – chování ve ŠD, chování na silnici a v dopravních prostředcích
Kamarád – každý si hledá svého kamaráda, zapojování dětí 1. ročníku

Rok – roční období – měsíce, hlavní znaky podzimního období, počasí a pranostiky

Pole – sklizeň úrody na polích, zemědělské plodiny, v zahradách - při procházkách pozorování těchto prací

Správné stolování – upevňování společenského chování

Říjen – Příroda nás obklopuje

Dopravní předpisy – poznávání dopravních značek, správné přecházení přes vozovku, cestování dopravními prostředky

Naše okolí – poznáváme prostředí, ve kterém žijeme a kam chodíme do školy a ŠD.

Les – vycházky, soutěže v poznávání dřevin a rostlin, sbírání přírodnin, kaštanů, žaludů, jeřabin, kamínků ...

Listopad – Podzim – jeho kouzlo a barvy

Zahrada – zelenina, ovocné stromy, keře a podzimní květiny

Proměňování přírody – její barevnost, změny v počasí, pranostiky

Hry a pohyb – na hřišti, v lese, v tělocvičně

Halloweenské odpoledne

Práce s přírodninami

Prosinec – Vánoce, Vánoce přicházejí

Příroda v zimě – pozorování přírody

Sportování v zimě – sáňkování, bobování, bruslení

Jak vzniká sníh a led?

Advent – výroba adventních věnců, vánočních přáníček a vánočních ozdob

Vánoční besídka – dílnička

Výzdoba a zimní dekorace

Leden – Sněhová peřina – život zvířátek a ptáčků

Sáňkování, bobování a bruslení

Soutěže ve stavbě sněhuláků a různých staveb ze sněhu

Krmení zvířátek u krmelce – jablíčka, kaštany, žaludy a ptáčků v krmítku – slunečnice, nasbíraná semínka trav, mák a lojové koule

Poznávání ptáčků u krmítka

Objevování stop zvířátek ve sněhu

Vytváření sněhových vloček

Únor – Masopust – pohádkové rojení

Povídání o masopustních zvycích a tradicích, tradiční jídlo, průvod masek ...

Dětský karneval – výroba karnevalové masky

Vynášení Morény – průvod obcí

Vycházky za sněhem – bezpečnost při zimních sportech

Březen – Jaro ťuká na vrátka

Správné zacházení s knihou

Četba s porozuměním

Soutěže ve stolních hrách

Dárky ke Dni žen

Den učitelů – význam J. A. Komenského

Probuzení přírody – pozorování klíčení a růstu semínka

Přesazování pokojových rostlin

Duben – Velikonoce – svátky jara

Připomínání zvyků a tradic, povídání o jaru a o zrodu nového života

Pletení pomlázky, kraslice

Den Země – třídění odpadu, sběr papíru, baterií, elektrospotřebičů – zapojení do recyklování

Vycházky do okolí – změny v přírodě

Květen – Poznáváme svět – je velký

Beseda o zdraví člověka, co nám škodí (alkohol, cigarety, léky ..)

Příroda léčí – sběr léčivých bylin
Den matek – výroba dáreků, přáníček
Dárky pro seniory
Louka – poznávání lučních květin a živočichů – význam a užitek

Červen – Děti slaví svátek – blížící se prázdniny

Soutěže sportovní i vědomostní
Tvořivé hry na pískovišti, pohyb hry na hřišti
Příprava na sportovní olympiádu
Výpravy do lesa, k rybníku a potoku – živočichové u vody a ve vodě
Den bez úrazu – základy první pomoci
Prázdninové desatero – bezpečnost při prázdninách

PŘEHLED STÁTNÍCH SVÁTKŮ A VÝZNAMNÝCH DNŮ V ROCE

22. září	Den bez aut
28. září	Den české státnosti/ sv. Václav
1. říjen	Den seniorů
4. říjen	Den zvířat
20. říjen	Den stromů
28. říjen	Den vzniku samostatného Československa/T. G. Masaryk
2. listopad	Památka zesnulých
17. listopad	Den boje za svobodu a demokracii/sametová revoluce 1989
3. prosinec	Mezinárodní den osob s postižením
10. prosinec	Den lidských práv
24. prosinec	Štědrý den (svátky vánoční)
1. leden	Nový rok, Den obnovy samostatného českého státu/1993 odloučení Slovenska
27. leden	Den památky obětí holocaustu a předcházení zločinů proti lidskosti
21. únor	Mezinárodní den mateřského jazyka
22. březen	Světový den vody
Březen – duben Velikonoce	
28. březen	Den učitelů/J. A. Komenský
7. duben	Světový den zdraví
21. duben	Den Země
1. květen	Svátek práce
2. květnová neděle	Den Matek
8. květen	Den vítězství/osvobození ČR a konec 2. svět. války v ČR
31. květen	Den bez tabáku
1. červen	Den dětí
5. červenec	Den slovanských věrozvěstů (Cyril a Metoděj)
6. červenec	Den upálení Mistra Jana Husa/1415